

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๔ คาบ

รายวิชา ท ๔๒๑๐๑

เรื่อง มัทนะพาธา

ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๒

คาบที่ ๓-๔

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. สาระสำคัญ

บทละครพูดคำฉันท์เรื่องมัทนะพาธาพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) เป็นเรื่องของตำนานการเกิดดอกกุหลาบ ให้ข้อคิดเรื่องคุณและโทษของความรัก

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้
 - นักเรียนสามารถตีความเรื่องที่อ่านได้
 - นักเรียนสามารถวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้
 - นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจใน จันท์ลักษณะอินทวิเชียรจันท์และวสันตดิถีจันท์
- นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ และ ใฝ่เรียนรู้

๔. เนื้อหาสาระ

- เนื้อเรื่องมีทนะพาชาครึ่งหลัง
- ชวนคิดพินิจคุณค่า
- ถิ่นทลัษณ์อินทรวีเชียรฉันท
- ฉันทลัษณ์วสันตติลฉันท

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้

- ครูบรรยาย
- นักเรียนทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน
- นักเรียนถอดคำประพันธ์

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูให้นักเรียนอ่านเสริมความรู้เรื่องกุหลาบกับวัยรุ่น แล้วแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

ขั้นสอน - ครูพูดถึงเนื้อเรื่องที่ถอดความแล้วเมื่อคาบก่อน

- ครูให้นักเรียนถอดความตามตอนที่ได้รับมอบหมาย
- ครูสรุปความทั้งเรื่อง
- ให้นักเรียนทำงาน

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคุณค่าของวรรณคดีเรื่องมีทนะพาชา โดยเขียนเป็นแผนผังความคิดในกระดาน

๗. สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ม.๕
- ใบความรู้เรื่องฉันทลัษณ์ของอินทรวีเชียรฉันทและวสันตติลฉันท
- บทอ่านเสริมความรู้เรื่องกุหลาบกับวัยรุ่น

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- ๑ วัดตามจุดประสงค์
- ๒ สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนตามแบบประเมิน
- ๓ งานที่มอบหมาย

๕. ใบความรู้

- ใบความรู้เรื่องฉันทลักษณ์ของอินทริวิเชียรฉันทและวสันตฉันทฉันท

๑๐. ใบงาน

- ให้นักเรียนเลือกคำประพันธ์ตอนที่ชอบความยาวอย่างน้อย ๒ บท บอกว่าเป็นฉันทลักษณ์ประเภทใด ถอดความ และบอกเหตุผลที่ชอบตอนนั้น

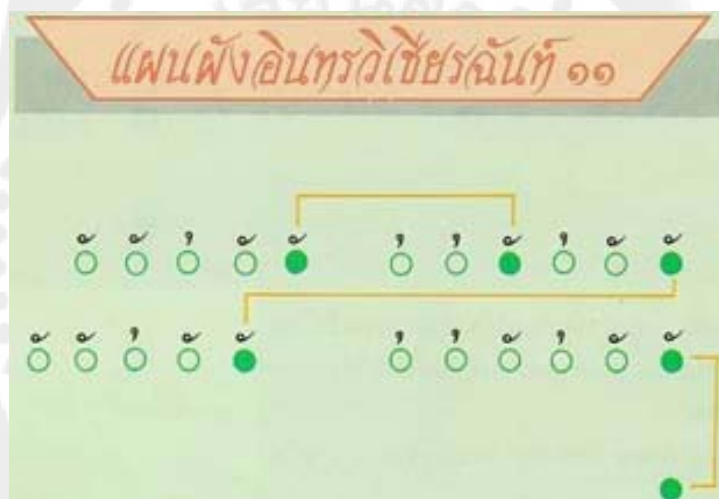
เอกสาร ๑

ใบความรู้เรื่องลักษณะของอินทรีเขียรันท์และวสันตดิถันท์

อินทรีเขียรันท์ ๑๑

อินทรีเขียร แปลว่า เพชรพระอินทร์ หมายถึง นันท์ที่มีลีลาอย่างเพชรของพระอินทร์
คณะและพยางค์ นันท์บทหนึ่งมี ๒ บาท บาทละ ๒ วรรควรรคต้นมี ๕ คำ วรรคท้ายมี ๖
 คำ รวมบาทละ ๑๑ คำ จึงเขียน ๑๑ ไว้ท้ายชื่อนันท์

สัมผัส สัมผัสบังคับคู่ได้จากแผนตามเส้นโยงสัมผัส และจากตัวอย่าง
คำกรุ คำลหุ บังคับกรุ ลหุ ตามที่เขียนไว้ในแผน และตามตัวอย่าง

ตัวอย่าง ๑

คูก่อนสุชาดา	มะทะนาวิไลศรี
ยามองค์สุเทษณ์มี	วรพจน์ประการใด
นางจงทำนุลดตบ	มะธูรสตรัสไซรี
เข้าใจมิเข้าใจ	ฤก็ตบพะจีพลัน.
เข้าใจละเจ้าข้า	ผิวะองค์สุเทษณ์นั้น
ตรัสมาดิฉันพลัน	จะเฉลยพระวาที

ตัวอย่าง ๒

คือรักสมัครมัน	บ่มีวันมลายล่วง
คือรักหะหว่างหวง	คุดควมมณีอินทร์
คือรักกาสิญฐี	สิริสีประคุณนิล
คือรักระรวยริน	สละสินมีอาตุร
คือรักสิเพื่อรัก	จิตภักคืบสร้างสูญ
คือรักจะเกื้อกูล	บริบูรณเทียบทอง
คือรักจะหวามจิต	บ่มีคิดจะครอบครอง
คือรักระรินรอง	คลน่องและเรียมเอย

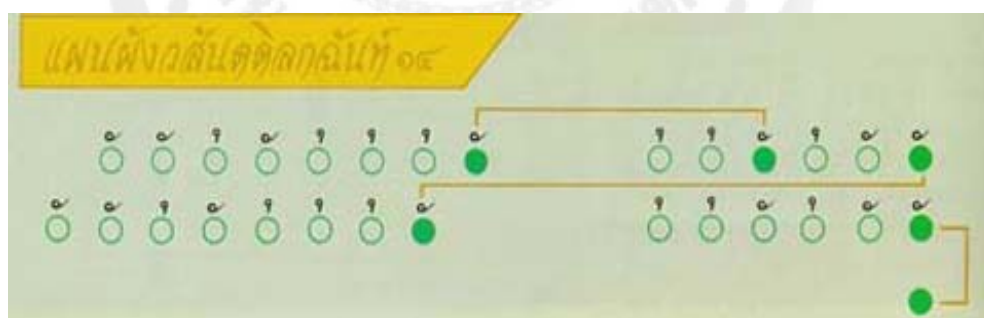
วสันตดิถีกันที่ ๑๔

วสันตดิถี แปลว่า รอยแค้นที่กลีบเมฆในฤดูฝน น่าจะหมายถึง ฉันทอันมีลีลาว่าฤดูฝนได้เริ่มต้นแล้ว

คณะและพยางค์ ฉันทบาทหนึ่งมี ๒ บาท บาทหนึ่งมี ๒ วรรค วรรคต้นมี ๘ คำ วรรคท้ายมี ๖ คำรวมทั้งบาทมี ๑๔ คำ

สัมผัส สัมผัสบังคับคู่ได้จากแผนตามเส้น โยงสัมผัส และจากตัวอย่างคำที่สัมผัสกันใช้ วงกลมสีเขียว

คำกร ลหุ บังคับ กรุ และลหุ ตามที่เขียนไว้ในแผน

ตัวอย่าง

อ้าใจมิวิไลยะสุปรียา	มะทะนาสุรางค์ศรี
พี่รักและกอบอภิระตี	บมิเว็นสินเห์หนัก
บอกหน้อยเถิดว่าคะรุณีเจ้า	ก็ยอมสมัครรัก
ดูข้าสมัครภูมิสมัคร	ก็มีซัดจะคล้อยตาม

เอกสาร ๒

บทอ่านเสริมความรู้เรื่องกุหลาบกับวัยรุ่น

สัญลักษณ์สื่อความหมาย

🌸 สีแดง สื่อความหมายถึง ความรักและความปรารถนา เป็นดอกไม้ของกามเทพ คิวปิด และอีรอส เป็นสิ่งนำโชคนำความรักมาให้แก่หญิงหรือชายที่ได้รับ

🌸 สีชมพู สื่อความหมายถึง ความรักที่มีความสุขอย่างสมบูรณ์

🌸 สีขาว สื่อความหมายถึง ความมีเสน่ห์ ความบริสุทธิ์ มิตรภาพ และความสงบเงียบ และนำโชคมาให้แก่หญิงหรือชายเช่นเดียวกับกุหลาบแดง

🌸 สีเหลือง สื่อความหมายถึง เราเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันเสมอ

🌸 สีขาวและแดง สื่อความหมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

🌸 สีส้มสื่อความหมายถึง ฉันรักเธอเหมือนเดิม

🌸 กุหลาบตูม สื่อความหมายถึง ความงามและความเยาว์วัย

จำนวนกุหลาบสื่อความหมาย

1 ดอก รักแรกพบ

2 ดอก แสดงความรู้สึกที่ดีให้กัน

3 ดอก ฉันรักเธอ

7 ดอก คุณทำให้ฉันหลงเสน่ห์

9 ดอก เราสองคนจะรักกันตลอดไป

10 ดอก คุณเป็นคนที่ดีเลิศ

11 ดอก คุณเป็นสมบัติชิ้นที่มีค่าชิ้นเดียวของฉัน

12 ดอก ขอให้เธอเป็นคู่ของฉันเพียงคนเดียว

13 ดอก เพื่อนแท้เสมอ

15 ดอก ฉันรู้สึกเสียใจจริงๆ

20 ดอก ฉันมีความจริงใจต่อเธอ

21 ดอก ชีวิตนี้ฉันมอบเพื่อเธอ

36 ดอก ฉันยังจำความหลังอันแสนหวาน

40 ดอกความรักของฉันเป็นรักแท้

99 ดอก ฉันรักเธอจนวันตาย

100 ดอก ฉันอุทิศชีวิตนี้เพื่อเธอ

101 ดอก ฉันมีคุณเพียงคนเดียวเท่านั้น

ความหมายอื่น

- ✿ กุหลาบแดงเข้ม (สีเหมือนไวน์แดง) "เธอช่างมีเสน่ห์งามเหลือเกิน"
- ✿ กุหลาบตูมสีแดง "ฉันเริ่มรักเธอแล้วจ๊ะ"
- ✿ กุหลาบบานสีแดง "ฉันรักเธอเข้าแล้ว"
- ✿ กุหลาบสีแดงที่โรยแล้ว "ความรักของเรานั้นจบลงแล้ว"
- ✿ กุหลาบตูมสีขาว "เธอช่างไร้เดียงसान่าทูลนอมเหลือเกิน ฉันรักเธอ"
- ✿ กุหลาบสีขาวที่โรยแล้ว "เสน่ห์ของเธอมันเริ่มลดน้อยถอยลงแล้วนะจ๊ะ"

